

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2021/2022

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Poznanie obrazowe w kulturze Pictorial cognition in culture
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Maciej Teodor Kociuba; dr hab.; adiunkt
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	II (letni)
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 30 h, 1 ECTS Konsultacje i zaliczenie 5 h, 0,5 ECTS Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 35 h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,5 ECTS Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 10 h Przygotowanie się do zaliczenia 5 h Łączna liczba godzin niekontaktowych 15 h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 3
7	Wymagania wstępne	Bez wymagań wstępnych
8	Opis zajęć	W ramach wykładu podejmuje się próbę opisanie relacji pomiędzy poznaniem opartym na pojęciach i poznaniem odwołującym się do obrazów. Poznanie obrazowe jest tu głównym przedmiotem refleksji jako rzadziej opisywane i często deprecjonowane (jako irracjonalne) w odniesieniu do poznania dyskursywnego, odwołującego się do pojęć. Obraz jest rozumiany szeroko jako to, co może być namalowane na desce czy płótnie, ale także to, co powstaje i funkcjonuje w wyobraźni. W ten sposób nawet medium językowe – najczęściej kojarzone z dyskursem – może być środkiem, za pomocą którego mogą być ewokowane obrazy. Dlatego w czasie wykładu analizowane będą zarówno przykłady ikonografii, jak też przykłady literackie (poezja, język metaforyczny). Główny problem jaki się stawia można wyrazić pytaniami: Czy poznanie obrazowe posiada jakąś strukturę, czy da się je analizować za pomocą modeli? Czy da się odsłonić jego wewnętrzny porządek, wewnętrzną logikę? Odpowiedzi na oba pytania są pozytywne choć „logika poznania obrazowego” jest różna od tej jaką w kulturze zachodniej wytworzyliśmy, poddając analizie poznanie dyskursywne i pojęciowe.
9	Zakres tematów	1) Kultura „obrazkowa” (reklama, telewizja, internet) w relacji do kultury obrazowej (malarstwo, grafika, rzeźba). 2) Istota przewrotu ikonicznego we współczesnej kulturze Zachodu. 3) Pojęcie obrazu jako przedstawienia utrwalonego na płótnie, desce czy odwzorowanego w kamieniu i obrazu rozumianego jako powszechnik kulturowy, idea żywiona przez określoną społeczność. 4) Obraz jako idea wytworzona w umyśle i wyobraźni pojedynczego człowieka. 5) Czy obrazy mają coś wspólnego z pojęciami abstrakcyjnymi? 6) Czy poznanie oparte na obrazach jest skazane na irracjonalność?

		<p>7) Poezja i język metaforyczny jako szczególny sposób używania języka, w którym obrazy pełnią kluczową rolę.</p> <p>8) Ekfrazy jako szczególny sposób stwarzania rzeczywistości obrazowej za pomocą słów. (Homer)</p> <p>9) Polisemia poznania obrazowego.</p> <p>10) Wieloznaczny język metaforyczny jako lapidarny sposób komunikowania wielu treści jednocześnie.</p> <p>11) Kognitywne modele opisujące własności poznania obrazowego.</p> <p>12) Poliikoniczność i przezierność (jednoczesne postrzeganie wielu obrazów) jako istotne charakterystyki poznania opartego na obrazach.</p> <p>13) Uchylenie upływu czasu w poznaniu obrazowym (synchroniczność). Temporalny charakter poznania dyskursywnego.</p> <p>14) Poznanie oparte na pojęciach abstrakcyjnych (dyskursywne) wobec poznania bazującego na obrazach. Neopozytywistyczny dogmat jednoznaczności wyrażań (Carnap).</p> <p>15) Od widzenia (wizji) do wiedzy.</p>
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <p>1) Maciej T. Kociuba Językomania i obrazofobia. Od zwrotu lingwistycznego do ikonicznego. Wprowadzenie, (w:) M.T.Kociuba (red.), Obrazy i poznanie, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>1) 2) Maciej Kociuba, Antropologia poznania obrazowego. Rola obrazu i dyskursu w poznawczym ujmowaniu świata, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2010. Wprowadzenie.</p> <p>2) Piotr Francuz, Imagia. W kierunku neurokognitywnej teorii obrazu, Wydawnictwo KUL, Lublin 2013.</p>
11	<p>Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych</p> <p>(w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)</p>	<p>Wiedza:</p> <p>Student zna znaczenie pojęć „poznanie pojęciowe (dyskursywne)” i „poznanie obrazowe”. Student rozumie jaka relacja łączy oba rodzaje poznania i jak współdziałają one w konceptualizacji rzeczywistości.</p> <p>Umiejętności:</p> <p>Student potrafi zinterpretować wybrane przykłady ikonografii (np. malarstwa) pod kątem ich struktury treściowej i formalnej. Student potrafi w jasny sposób sformułować swoje poglądy i ma zdolność do posługiwania się pojęciami abstrakcyjnymi.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>Student jest gotów do krytycznej analizy wiedzy o poznaniu obrazowym. Student jest zdolny do opisu i interpretacji wybranych przykładów współczesnej sztuki i odczytywania ich funkcji społecznych.</p>
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	<p>Wiedza:</p> <p>Sprawdzenie wiedzy nt. teorii poznania obrazowego w czasie krótkiej rozmowy zaliczeniowej</p> <p>Umiejętności:</p> <p>Obserwacja i ocena studenta w czasie dyskusji nt. wybranych aspektów</p>

		<p>teorii obrazu i funkcji poznania obrazowego w relacji do poznania dyskursywnego (opartego na pojęciach).</p> <p>Kompetencje społeczne: Ocena wypowiedzi zaliczeniowej pod kątem zdolności studenta do samodzielnej oceny roli i funkcji jakie ikonosfera pełni w życiu społecznym.</p>
13	Metody dydaktyczne	Metoda podająca (wykład). Dyskusja nad wybranymi problemami.
14	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	<p>1) Aktywne uczestnictwo w zajęciach.</p> <p>2) Obecność na zajęciach; krótka rozmowa na temat przeczytanej lektury.</p>